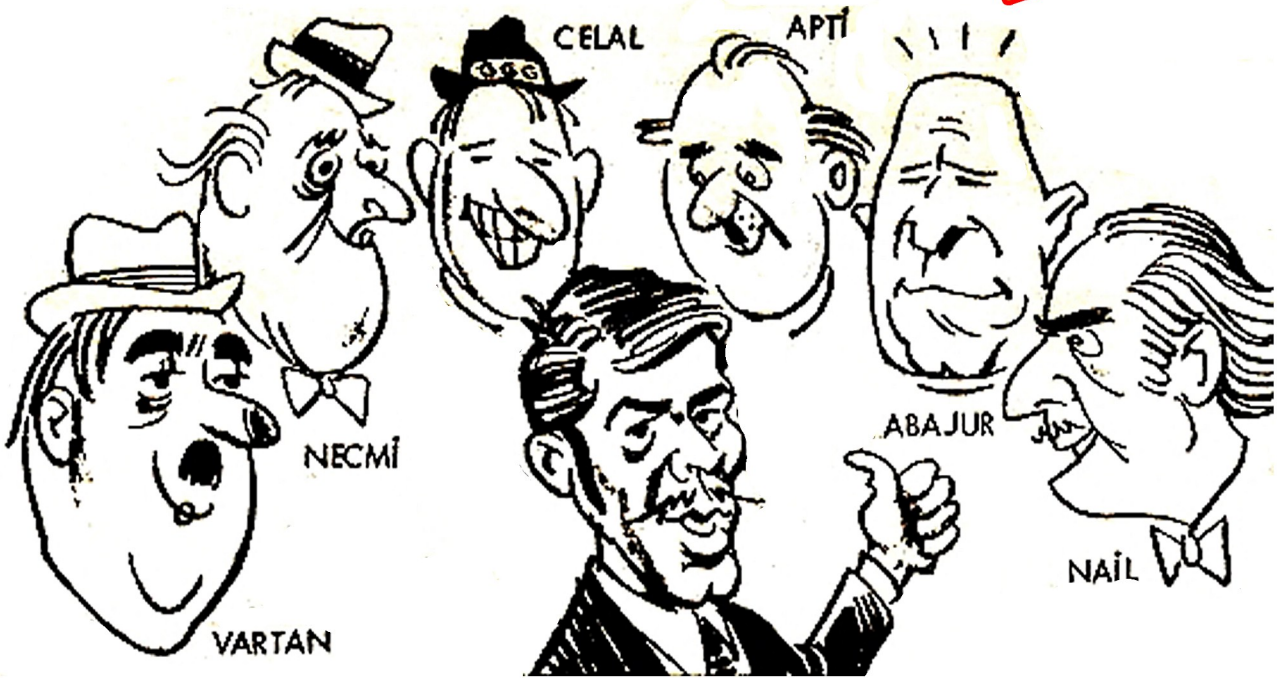
EĞLENELİM ARKADAŞLAR

GIRGIR
KENDİ HALİNDE BİR MİZAH DERGİSİDİR

AZİZ NESİN

EĞLENELİM ARKADAŞLAR

AZİZ NESİN

-Haydi, yukarı çıkalım, dediler.

-Ne yapacağız? dedim.

-Ne demek? Yukarıda ne yapılır? Eğleniriz biraz.

Necmi Bey, eskiden öğretmenmiş. Sonradan hazır elbiseciliğe başlamış. En azından altmışlık var. Çok da şişman bir adam.

Klişeci Vartan, koluma yapıştı:

-Eğlenelim yahu... dedi.

-Çok isterim ama, işim var! dedim.

İki yüz doksan odalı büyük bir handa yazıhanem var. Handaki komşularımızla günden güne dostluğumuz ilerledi. Her akşam yazıhaneye geliyorlar:

-Haydi yukarı çıkalım, eğlenelim! diyorlar.

"Yukarı" dedikleri yer Beyoğlu. Uzun zaman kendimi tuttum. Sonradan dayanamadım, ben de onlarla gidip eğlenmeye karar verdim. İşten güçten yorgundum. Sonra da arkadaşların nasıl eğlendiklerini merak ediyordum.

Bir akşam yine altısı birden geldi, Necmi, Vartan, Komisyoncu Celâl, Mücellit Apti, Nail Bey, bir de adını bitirdiğimi öğrenemediğim, Abajur dedikleri bir arkadaş.

Abajur, onun soyadı mı, yoksa lakabı mı, bilmiyorum. Ona herkes Abajur diyor. Belki de kafasının abajur tablası gibi geniş kulaklarının da ampul gibi büyük oluşundan böyle diyorlar.

Komisyoncu Celâl,

-Haydi, bu akşam eğlenelim biraz, dedi.

Daha ben sesimi çıkarmadan Nail Bey,

-Boşuna çağırma, gelmez o! dedi. İki aydır her akşam çağırıyoruz, geliyor mu?

Mücellit Apti,

-Çalış, çalış, ne olacak? dedi. Bakalım bu paraları nereye koyacaksın? Bir akşam bizimle gel de, sen de eğlen biraz...

Abajur, koca başını durmadan sağa sola sallayarak,

-Hiç anlamam! dedi. Akşama kadar çalıştıktan sonra, bir insanın akşamleyin biraz eğlenmesi hakkıdır.

-Geliyorum, dedim. Bu akşam ben de sizinle geliyorum...

-Hay yaşaaa...Eğlenelim be.

Altımız birden, bir dolmuşa sık-ştık. Beyoğlu'na çıktık. Vartan,

-Yazık aile bahçesine mi gidelim? dedi.

Necmi Bey,

-Orada iyi servis yapmıyorlar. En iyisi Todori, dedi. Taze balık yeriz.

Mücellit Aptı,

-Samanlık'a gidelim! dedi.

Şaşırdım.

-Samanlık mı? diye sordum.

-Meyhanenin adı öyle Samanlık deniyor!

Gidilecek yerde bitürlü anlaşamıyorlardı. Hepsi ayrı ayrı yerlere gidelim, diyor, birinin gidelim dediği yeri öbürleri,

-Orası bodrum bu sıcakta oturulmaz...

-Orasının mezeleri bozuk,

-Orası çok kalabalıktır.

Diye beğenmiyorlardı.

Sonunda Necmi,

-Sen söyle, nereye gidelim? diye bana sordu.

Hangi konuda olursa olsun, bilgisizlik kötü. Ben eğlence yerlerinin hiç birini bilmediğim, arkadaşlarım gibi akşamları Beyoğlu'na çıkıp eğlenmediğim için

-Siz her akşam nerede eğleniyorsanız, yine oraya gidelim, dedim.

Abajur,

-Olmaz, dedi. Sen aramıza ilk katılıyorsun. Bu gece saz olan bir yere gidelim...Bir iyice eğlenelim.

Abajur'un dediğine uyuldu. Büyük, çok kalabalık bir gazinoya gittik. Garsonlar bizim arkadaşları tanıdıkları için, içerisi o kadar da kalabalıkken, sahnenin dibinde bir masa kurdular.

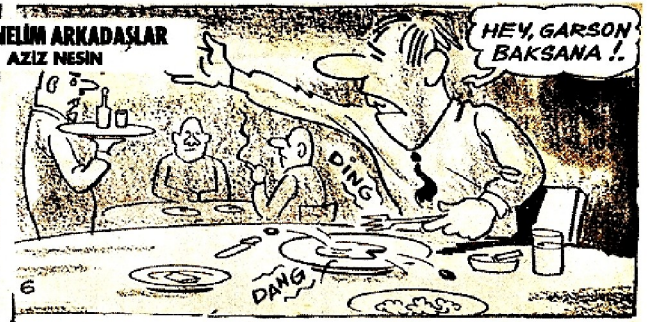
Gazinodaki kadınlı erkekli kalabalığı, ışıkları, sahnenin yaldızlı perdesini görünce, hele burnuma buram buram anason kokusu da çarpınca, kendi kendime,

-Hey avanak! dedim. Şu dünyaya eşek geldin, eşek gidiyorsun. Çalış babam çalış...Ne olacak bunun sonu?

EĞLENELİM ARKADAŞLAR

AZİZ NESİN

Akşam tavuk gibi yat, sabah erkenden işe... Bak, herkes nasıl eğleniyor... İnsan bu dünyada yaşadığı kadar yaşar.

Garson gelmişti. Nail Bey:

-Önce rakı! dedi. Büyük şişe getir!

Garson,

-Meze? diye sordu. Sıcak et, bişey ister mi?

-Beyin salatası, cacık, pilaki, turşu...

Vartan,

-Ciğer tavası, beyaz peynir, dedi.

Sahnedeki fasıl heyeti curcunadayken, biz de kadehleri kaldırdık:

-Şerefinize...

-Sağlığınıza...

Ne kadar zamandır şöyle bir eğlenmeye içimde istek varmış. Buzdan dışı buğulanmış rakı kadehini bir dikişte yuvarladım... Sahneye bir okuyucu kadın çıktı. Alaturkayı ille içki içip dinleyeceksin. Alaturkayı sevmeyenlere şaşarım. Gelsinler, bir küçük şişe devirsinler de, öyle dinlesinler bakalım alaturkayı...

İkinci, belki üçüncü kadehteydi, Necmi Bey,

-Ah rahmetli, dedi. Ne kadındı... Öyle bir kadın daha dünyaya gelmemiştir.

-Hangi kadın? diye sordum.

-Valde merhum! dedi.

Klişeci Vartan, istim koyuverir gibi puflamaya başladı.

-Ne oldu Vartan? dedim.

"H" sesini ta ciğerinden söküp getirerek:

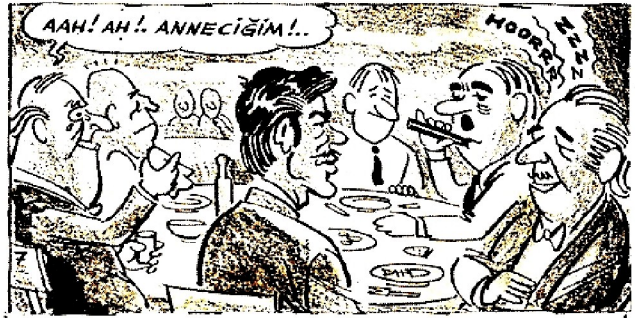
-Ah, ah... dedi. İçerim yamıyor... Velâkin ben bunun acısını onda bırakmam...

-Kadın dalgası mı?

-Karı işi değil, miras meselesi.

Müsellit Apti, içimizde en hızlı... Biz üçüncü kadehleri içerken, o, belki altıncı kadehi içiyordu. Çatalını tabağın kenarına vurmaya başladı. Gazinoda onun gibi çatalını tabağına vurarak garson çağıran belki kırk kişi olduğundan, sahnedeki saz sesine karışan çatal sesini garsonlar ayırt edemiyorlardı.

Hem de bu çatal sesine aldırış eden yoktu. Çünkü müşterile-

rin bazısı çatalı tabağa vurarak saz takımına uyuyor, şarkı söyleyen sahnedeki kadına tempo tutuyor, bazısı da garsonu çağırıyordu. Kimin tempo tuttuğu, kimin garsonu çağırdığı belli değildi. Mücellit Apti, o kadar kızdı ki, bir çatal vuruşuyla tabağı iki parça yaptığı gibi, bariton sesiyle de,

-Garsooon! diye feryadı bastı.

Garson, şıkırak masalardan yanımıza kolay yaklaşamadığından, ellerini, kollarını yana açıp ne var işareti çaktı.

-Bir şişe daha...

Necmi Bey,

-Ah anneciğim, ah anneciğim. diye durmadan mızıldanıyor.

-Başımız sağ olsun! dedim.

-Sen sağol! dedi.

-Yeni mi vefat etti valideniz?

-Yeni değil, yeni değil ama kardeşim, ateşi hâlâ şuramdadır. Aşağı yukarı kırk yedi sene oldu. On üç, on dört yaşımda var yoktum.

Abajur,

- Şeytan diyor ki, dedi, kalk git, karımın evine dayan. De ki...

Abajur ağlamaya başladı. Nail Bey'in hiç sesi çıkmıyor. Daha ilk kadehi içer içmez, uyuklamaya başladı. Çenesi hep göğsüne dayalı,

- Şerefe! diye kadehleri kaldırırken, Nail Bey'i dürtüyorlar. Nail Bey, gözlerini açıp açmadığı belli olmadan kadehi yuvarlıyor, sonra yine uyuklamaya başlıyor.

İkinci şişe de geldi. Mücellit Nuri, garsona söylemediğini bırakmadı. Garson sesini çıkarmadı ama, herifin içinden geçenler belli. "Ulan dua et müşterisin, yoksa seni bir lokmada yerdim ya..." Garsonun içinden geçen büsbütün olmaz şey değil. Mücellit Apti, öyle ufak tefek bir adam ki, garson onu çatalına takıp bir lokmada yutabilir. O kadar yumuşak huylu olan Mücellit Apti'nin bu akşamki kabadayılığına şaşmamak elde değil. Ne oldu bu Apti'ye? Barut kesildi. Garson, elinden yakasını kurtardıktan sonra bu sefer, sahnedeki dümbelekçiye saldırmaya, sövmeye başladı. Dümbelekçi usulsüz dümbelek çalıyormuş.

Arkadaşlar arasında içki sofrasında en beğendiğim komisyoncu Celâl. Ne Necmi Bey gibi "Ah anacığım !" diye ağlıyor, ne Nail Bey gibi uyukluyor, ne de mücellit Apti gibi ona buna saldırıyor. Tatlı tatlı askerlik anılarını anlatıyor.

-Sizden iyi olmasın, Sabri Bey adında bir yüzbaşımız vardı. Ben en çok onun briç oynamasına bayılırdım. Kardeşim, bir briç oynardı...

Komisyoncu Celâl, saçları dökülmüş, sıska bir ihtiyar. Acaba üçüncü, dördüncü kez ihtiyat askerliğe mi aldılar da askerlik anılarına bu kadar bağlı diye merak ettim.

-Bizim tümende, benim yüzbaşım Sabri Bey gibi briç oynayan yoktu. Hiç unutmam bir gece Orduevinde...

-Celâl Bey, yeni mi terhis oldunuz? diye sordum.

-Amma yaptın ! dedi. Birinci Dünya Harbi daha yeni başlamıştı. Şimdi Sabri Bey, kimbilir paşa mı oldu, emekli mi oldu, kimbilir... Sağsa kulakları çınlasın, öldüyse Allah rahmet eylesin ! Bir gün biz bu Sabri Bey'le Kliseci Vartan, başı göğsünün üstüne düşmüş uyuklayan Nail Bey'i dürttü.

- Şerefe Nail Bey...

- Sıhhatinize...

- Afiyet olsun...

Vartan, korkunç bir cinayet planı anlatıyordu:

- Ben malda değilim... Ama hakkımı yiyorlar ! Bazel bir, Kevork iki, Artin üç, Jirayer dört, Karabet beş... Hepsine bir tabanca yetmez...

- Hediye mi edeceksin? diye sordum.

Kanlanmış gözleri yuvalarından fırladı :

- Bunlarnan kardeş çocuklarıyız ! Hepsini eşek cennetine göndereceğim."

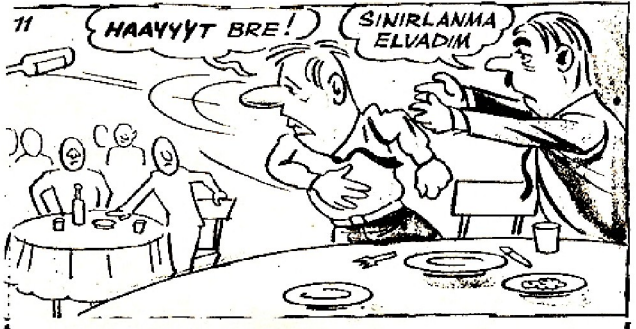
Mücellit Apti, üç masa ileri-mizde oturan iki kişiye kadehini kaldırdı:

- Şerefinize arkadaşlar !

Onlar da şerefe kadehlerini kaldırdılar.

Apti'ye ,

- Tamıyor musun? dedim.

- Ne demek, hep bir Allah'ın kulu değil miyiz?

- Belki dinsiz bunlar...

Apti kızdı, bağırdı :

- Beni Adem değil miyiz ulan, Kardeş sayılırız.

Mücellit Apti, şereflerine kadeh kaldırdığı o iki adamı da bizim masaya çağırdı. Dokuz kişi olunca iki masayı birleştirdik.. Yeni gelenlerle tanıştık.

Nail Bey'i de uyandırıp tanıştırdılar. Biri fotoğrafçıymış, biri de eczacı kalfası... Necmi Bey'in kimseyi dinleyecek hali yok. İki gözü iki çeşme,

- Ah anneciğim... Ne kadındı be, diye kırk yedi yıl önce ölen annesine ağlıyordu.

Komisyoncu Celâl

-Briç dedin mi, benim yüzbaşı, diyor, namussuzum bütün tümende yüzbaşı Sabri Bey'in üstüne briç oynayan yoktu. Kardeşim.

Mücellit Apti, masaya çağırdıklarını unuttu. Şarkıcı kadınlardan birine boş rakı şişesini fırlattı. Birden ortalık karıştı. Herkes üstümüze yürüyünce, zavallı Apti de, kendini korumak zorunda kaldı. Boyu da ufak olduğundan, bıçağını çekip masanın üzerine fırladı. Ortalık meydan muharebesine döneceği sırada, arkadaşlarımızın en kabadayısı olan Apti'yi, şef garson, kolunun altına sıkıştırıp, bohça gibi yerine oturttu.

Yeni gelenlerden fotoğrafçı,

-Bu memlekete önce vicdan hürriyeti lâzım ! dedi.

Abajur da ağlamaya başladı.

- Ayıp ! dedim. Bir kadın için ağlanır mı? Kadın seninle evlenmiyor mu?

- Ben evliyim ! dedi.

- Karım boşa.

- Sevdiğim kadın da evli.

Kadın sana yüz vermiyor mu?

- Kadın beni tanımıyor ki...

- Bir yolunu bul, tanış...

- Adresini bilmiyorum. Önceki yıl sinemada görmüştüm. Takip ettim. Derken arabaya binip gittiler. Bir daha kadının izini bulamadım...

Abajur,

- Bu aşk, beni iflâh etmez! diyerek göğsünü yumruklamaya başladı.

Eczacı kalfası, fasulye pilâkisini beğenmedi.

- Fasulye pilâkisini benim ailem yapsın da, görün! dedi. Parmaklarımızı yersiniz.

Ondan sonra hep ailesinin-Karısının- yaptığı fasulye pilâkisini anlattı.

Dördüncü şişe gelince, Nail Bey'i dürtüp uyandırdık... Necmi Bey, sandalyeden kayarak masanın altına yuvarlanmıştı. Orada masanın bacağına sarılmış,

- Ah anneciğim... Beni öksüz bırakın! diye ağlıyordu.

Biraz sonra eczacı kalfası da onun yanına indi. Ailesinin yaptığı fasulye pilâkisini anlatmaya başladı.

Vartan, yumruğunu masaya indirdi:

- Zabel bir, Kevork iki, Artin üç, Jirayir dört,.. diye öldüreceği insanları saymaya devam etti.

Önce vicdan hürriyeti, diye bir nara duydum. Sonra ortalığın nasıl birden karıştığını anlayamadım.

Koca salon birden boşalmıştı. Bizim her birimizi iki üç garson yakalamıştı. Mücellit Apti'nin, elindeki bıçakla, havada uçtuğunu gördüm. En yüksek feryat Abajur'undaydı.

- Bu aşk beni iflâh etmez. Bırakın kendimi öldüreceğim!

- Pilâkiyi benim ailem yapsın. Ne pilâki yapar...

- Ah anneciğim.. Beni öksüz bıraktın da nerelere gittin?

- Briç dedin mi bizim yüzbaşı Sabri Bey.. Hiç unutmam.

Kendimi sokakta buldum. Nail Bey yan başımda kaldırıma uzanmış uyuyor, klişeci Vartan da ona, miras işi yüzünden beş akrabasını nasıl temizleyeceğini anlatıyordu. Garsonun bohça gibi kaldırıp merdivenden aşağı fırlattığı mücellit Apti,

- Ulan... Ben adamın, diye karanlığa sövüyordu. Necmi Bey, "Ah anneciğim!" diye ağlarken, Abajur da sevdiği kadın uğruna

göğsünü yumrukluyordu.

Ne yaptığımı hiç bilmediğim gibi, bir zaman sonra, ipin ucunu iyice kaçırdığımdan, olup bitenlerin de hiç birini hatırlamıyorum.

Ertesi akşam, arkadaşlar yine yazıhaneye geldiler; Necmi Bey klişeci Vartan, komisyoncu Celâl, mücellit Apti, Nail Bey, Abajur..

Mücellit Apti,

- Velâkin dün gece iyi eğlendik, dedi

- Gözün neye morarmış Apti? dedim.

- Demin kapıya çarptım da. Senin de dudağın şiş, ne oldu? diye sordu.

- Bilmem... Uçuklamış galiba. dedim.

Nail Bey,

- Haydi yukarı çıkalım, dedi.

Ben,

- Çıkalım ya. eğleniriz biraz, dedim.

Artık hayatın tadını anlamaya başladım. Her akşam "Yukarı"ya çıkıp eğleniyoruz. Yalnız bir akşam önce gittiğimiz bir yere, üstünden bir hafta geçmeden gitmiyoruz. Bir hafta sonra gidince de, hiçbişey olmamış gibi garsonlar, gazinonun sahibi bizi güler yüzle karşılıyorlar. Bizi tanıdıklarından, adımızla,

- Buyrun ! diyorlar.

Geçen gece bir gazinoda Mücellit Apti yine bir çıkarmıştı. Polisler işe karışacak oldu. Garsonlar bırakmadı.

- Aman abi, onlar yabancı değil, daimi müşterimizdir... Sen zahmet etme, biz döğeriz, dediler

Çalış çalış sonu yok. İnsan hayatta eğlenmesini de bilmeli.

Üzerinize afiyet, bu akşam yine üstümde bir kırıklık var, yüzümün sol yanı da çürümüş. Bir yere mi çarptım, nedir...

SON

